

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/149147,Kwiaty-i-znicze-na-grobach-pochowanych-w-Malopolsce-westerplatczykow-Krakow-Oswi.html
20.04.2024, 17:45

Kwiaty i znicze na grobach pochowanych w Małopolsce westerplatczyków - Kraków, Oświęcim, Klecza Dolna, Otfinów

Złożenie hołdu pochowanym w Małopolsce obrońcom Westerplatte jest elementem ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej IPN, przypominającej o bohaterskich żołnierzach Wojskowej Składnicy Tranzytowej. [Akcję zainicjował przed dwoma laty Oddział IPN w Szczecinie.](#)

1 września 2021 r. bezpośrednio po uroczystościach w 82. rocznicę niemieckiej agresji na Polskę, dyrektor Oddziału IPN w Krakowie dr hab. Filip Musiał, konsul generalny Węgier w Krakowie Tibor Gerencsér, wicewojewoda małopolski Ryszard Pagacz, dowódca 8. Bazy Lotnictwa Transportowego płk Paweł Bigos i szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Krakowie płk Marcin Żal złożyli kwiaty i zapalili znicze na grobach obrońców Westerplatte, pochowanych na cmentarzu Rakowickim w Krakowie – Mieczysława Słabego i Franciszka Dąbrowskiego.

Dr Musiał odwiedził także groby westerplaczczyków w Oświęcimiu i Kleczy Dolnej (pow. wadowicki) – Franciszka Wolasa i ks. Leona Bemke. W tym drugim miejscu towarzyszyli mu wiceburmistrz Wadowic Marta Budzyńska, sołtys Kleczy Dolnej Ireneusz Chrapała i ks. Jacek Jezierski, rektor pallotynów na Kopcu w Kleczy. Zastępca dyrektora Cecylia Radoń odwiedziła grób westerplaczczyka Michała Łaty w Otfinowie (gm. Żabno).

Pochowani w Małopolsce westerplaczczycy

Mieczysław Słaby (1905-1948)

Urodził się w 1905 r. w Przemyślu. W 1933 r. ukończył studia medyczne na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. Dwa lata później został powołany, jako lekarz, do wojska. Służył m.in. w 38. Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich. Od sierpnia 1939 r. był lekarzem w Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte. Opiekował się rannymi w czasie obrony półwyspu. Następnie został, mimo posiadania stopnia oficerskiego, umieszczony w stalagu. Po zakończeniu wojny jako lekarz został przydzielony do ambulatorium VIII Oddziału Wojsk Ochrony Pogranicza w Przemyślu. W listopadzie 1947 r. aresztowany przez Urząd Bezpieczeństwa. W wyniku brutalnego śledztwa zmarł w więzieniu na Montelupich w Krakowie 15 marca 1948 r. Pochowany potajemnie na cmentarzu Wojskowym przy ul. Prandoty w Krakowie. Kwatera 6 WOJ, rząd 6, miejsce 4, pas podoficerski.

Znicze na grobach westerplaczczyków w Krakowie - fot. Żaneta Wierzgacz (IPN Kraków)

Znicze na grobach westerplaczczyków w Krakowie - fot. Żaneta Wierzgacz (IPN Kraków)

Znicze na grobach westerplaczczyków w Krakowie - fot. Żaneta Wierzgacz (IPN Kraków)

Franciszek Dąbrowski (1904-1962)

Urodził się w 1904 r. w Budapeszcie. Służył w Wojsku Polskim od 1918 r. Ukończył Szkołę Podchorążych Piechoty w Warszawie i rozpoczął służbę w 3. Pułku Strzelców Podhalańskich w Bielsku. Od 1937 r. służył w Wolnym Mieście Gdańsku jako zastępca komendanta Oddziału Wartowniczego Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte. Był jednym z kierujących walkami obronnymi Westerplatte we wrześniu 1939 r. Wojnę spędził w obozach jenieckich. Po 1945 r. służył w marynarce wojennej. Współtworzył organizację kombatancką - Związek Obrońców Westerplatte. W związku ze służbą wojskową wstąpił do PPR. W 1950 r. został usunięty z partii i zwolniony ze służby. Zmarł w 1962 r. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie. Ul. Prandoty, kwatera LXVII, rząd pld 1, miejsce 4.

Znicze na grobach westerplaczczyków w Krakowie - fot. Zaneta Wierzgacz (IPN Kraków)

Znicze na grobach westerplaczczyków w Krakowie - fot. Zaneta Wierzgacz (IPN Kraków)

Znicze na grobach westerplaczczyków w Krakowie - fot. Zaneta Wierzgacz (IPN Kraków)

Franciszek Wolas (1916-1989)

Urodził się w 1916 r. w Gierałtowicach koło Wadowic. W latach 1938-1939 odbywał służbę wojskową m.in. na Westerplatte. Brał udział w obronie półwyspu. Po kapitulacji został osadzony w obozie dla jeńców wojennych, a stamtąd wysłany w 1940 r. na roboty przymusowe do Ławy w Prusach Wschodnich. Od 1946 r. pracował jako ślusarz w Zakładach Chemicznych w Oświęcimiu. Od 1976 r. był na emeryturze. Zmarł w 1989 r. i został pochowany na cmentarzu komunalnym w Oświęcimiu. Ul. Wiklinowa 5, sektor F, rząd B, nr grobu 7_8.

Grób Franciszka Wolasa w Oświęcimiu. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Grób Franciszka Wolasa w Oświęcimiu. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Grób Franciszka Wolasa w Oświęcimiu. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

ks. Leon Bemke (1897-1984)

Urodził się w 1897 r. w rodzinie kaszubskiej w Tupadłach. Ukończył Gimnazjum Księży Pallotynów na Kopcu. W 1925 r. uzyskał święcenia kapłańskie. W 1934 r. został wysłany do Wolnego Miasta Gdańska w celu objęcia opieki duszpasterskiej nad polską ludnością. Od września 1936 r. był kapłanem załogi Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte. 1 września 1939 r. nie zdołał dotrzeć na Westerplatte, gdyż został aresztowany przez niemieckich policjantów. Dzięki zabiegom dyplomatycznym został zwolniony. Udało mu się przedostać na Litwę, a stamtąd do Szwecji. Przedostał się do Francji, gdzie był kapłanem 2. Warszawskiego Pułku Artylerii Lekkiej 2. Dywizji Strzelców Pieszych. Po wojnie przebywał we Francji i USA. Do kraju wrócił na stałe w 1976 r. Zmarł w 1984 r. Został pochowany na cmentarzu przyklasztornym przy Collegium Marianum w Kleczy Dolnej. Klecza Dolna, cmentarz przyklasztorny Collegium Marianum.

Grób ks. Leona Bemke
w Kieczy Dolnej. Fot.
Janusz Ślęzak (IPN)

Grób ks. Leona Bemke
w Kieczy Dolnej. Fot.
Janusz Ślęzak (IPN)

Grób ks. Leona Bemke
w Kieczy Dolnej. Fot.
Janusz Ślęzak (IPN)

Michał Łata (1915-1995)

Urodził się w 1915 r. w Siedliszowicach. W latach 1938-1939 został powołany do wojska. Służył w II Batalionie Morskim w Gdyni, a od czerwca 1939 r. w Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte. W czasie obrony półwyspu został ranny. Następnie przebywał w stalagu, skąd został wysłany na roboty przymusowe. Po wojnie zamieszkał w Bielawie na na Dolnym Śląsku. Tam pracował fizycznie aż do przejścia na emeryturę w 1975 r. Zmarł dwadzieścia lat później. Został pochowany w rodzinnych stronach, na cmentarzu parafialnym w Otfinowie (gm. Żabno).

Grób Michała Łaty w
Otfinowie. Fot.
Agnieszka Masłowska
(IPN)

Grób Michała Łaty w
Otfinowie. Fot.
Agnieszka Masłowska
(IPN)